

Natjecanje iz češkoga jezika – materinskoga jezika **Soutěž v českém jazyce – mateřském jazyce**

Organizatori

Ministarstvo znanosti i obrazovanja
Agencija za odgoj i obrazovanje
Savez Čeha u Republici Hrvatskoj

Sjedište i adresa Državnoga povjerenstva

Češka osnovna škola Jana Amosa Komenskog – Česká základní škola Jana Amose Komenského,
Masarykova 5, 43500 Daruvar

Predsjednik Državnoga povjerenstva

Jitka Stanja Brdar, prof.
Češka osnovna škola Jana Amosa Komenskog
Masarykova 5, 43500 Daruvar
Telefon: 0995933287
e-mail: jitka.stanja-brdar@azoo.hr

Vremeni

Školska razina natjecanja: 10. veljače 2022.
Državna razina natjecanja: 4. svibnja 2022.

Opći ciljevi Natjecanja

- Poticati učenike na proučavanje češkog jezika, usavršavanje komunikacijske kompetencije i pismenosti te stvaranje interesa i za specifične jezične sadržaje koji su obuhvaćeni predmetnim kurikulumom.
- Poticati učenike na samostalno proučavanje jezičnih pojava i književnosti.
- Poticati spoznaje o vrijednosti stečenoga znanja, vještina i sposobnosti te važnost razvijanja jezične kulture i njezine primjene u daljnjoj naobrazbi.
- Motivirati učenike na važnost samovrednovanja stečenih znanja, vještina i kompetencija te poticati pozitivnu vrijednost njihova vrednovanja.
- Razmjenjivati iskustva učitelja i nastavnika stečenih tijekom rada s učenicima u nastavnim i izvannastavnim aktivnostima vezanim uz poučavanje češkoga standardnog jezika.

Razine i kategorije natjecanja i Provedba natjecanja

Natjecanje iz češkoga jezika – materinskoga jezika ima dvije razine: **školsku i državnu**. Sve se razine natjecanja provode prema jedinstvenome programu i posebnim pravilima koja vrijede za sve osnovne škole na jeziku i pismu češke nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj.

Na natjecanjima iz češkoga jezika – materinskoga jezika učenici se natječu u ukupno 3 kategorije:

- **osnovna škola: 3. i 4.r.**
- **osnovna škola: 5. i 6.r.**
- **osnovna škola: 7. i 8. r.**

Natjecanja se provode sukladno Općim pravilima za provedbu natjecanja i smotri (<https://www.azoo.hr/app/uploads/2021/10/Op%C4%87a-pravila.pdf>) i sukladno Pravilima o zaštiti osobnih podataka prikupljenih u svrhu sudjelovanja na natjecanju ili smotri.

(<https://www.azoo.hr/upute-i-obavijesti-arhiva/pravila-o-zastiti-osobnih-podataka-prikupljenih-u-svrhu-sudjelovanja-na-natjecanju-smotri-obrasci-2/>)

Prijava učenika na natjecanja i smotre u školskoj godini 2021/2022. je putem **WEB servisa – aplikacije za Natjecanja i smotre Agencije za odgoj i obrazovanje putem natjecanja.azoo.hr**

Aplikaciji će se moći pristupiti na: natjecanja.azoo.hr svojim AAI@Edu računom.

Prijavu učenika u aplikaciju za sva natjecanja i smotre iz Kataloga Natjecanja i smotri unose odgovorne osobe u školama koje je imenovao ravnatelj Škole. Te osobe će iz aplikacije preuzimati sve potrebne materijale, ispite i njihova rješenja prema uputi Državnog povjerenstva za pojedino Natjecanje ili smotru.

Nakon održane školske razine natjecanja rezultate u aplikaciju unose odgovorne osobe u školama koje je imenovao ravnatelj Škole.

Kada Državno povjerenstvo odredi prag za državnu razinu natjecanja, predsjednik Državnog povjerenstva će postaviti prag i učenici koji zadovoljavaju kriterij će automatski biti prebačeni u državnu razinu natjecanja.

Predsjednici DP-a će u aplikaciju za sve razine natjecanja moći postaviti ispite, rješenja te materijale (upute i slično) za sve razine natjecanja, a odgovorne osobe na školskoj razini će ih moći preuzeti.

U aplikaciju se ne unose skenirani radovi učenika niti bilo koji materijali koji su vezani uz samo natjecanje. Način i provedbu natjecanja propisuje DP-a Posebnim pravilima koje će biti objavljene na webu Agencije za odgoj i obrazovanje.

Svaki predsjednik DP-a ima ovlast na svim razinama za Natjecanje/smotru koju vodi, dok odgovorne osobe u školama imaju ovlast samo za školsku razinu.

A) Školska razina Natjecanja

Obveza je svakog učitelja i nastavnika predmeta Češki jezik – materinski jezik u svim češkim školama u Republici Hrvatskoj pravodobno upoznati sve učenike s mogućnošću i pravilima sudjelovanja na Natjecanju.

Školska razina natjecanja iz češkoga jezika – materinskoga jezika održat će se **10. veljače 2022.** godine u svim osnovnim školama na jeziku i pismu češke nacionalne manjine Republike Hrvatske i to sljedećim rasporedom:

- kategorija osnovna škola: 3. i 4.r. s početkom u 8 sati
- kategorija osnovna škola: 5. i 6.r. s početkom u 8 sati
- kategorija osnovna škola: 7. i 8. r. s početkom u 8 sati

Školsku razinu Natjecanja provode školska povjerenstva učitelja/nastavnika koja imenuju ravnatelji škola.

Ispitne zadatke i materijale za provedbu svih kategorija i razina Natjecanja češkoga jezika – materinskoga jezika sastavljaju članovi Državnoga povjerenstva za provedbu Natjecanja.

Predsjednici školskih povjerenstava odgovorni su za valjanu provedbu školskoga Natjecanja i vjerodostojnost svih podataka o natjecateljima i njihovim rezultatima te jamče tajnost ispitnih zadataka do početka Natjecanja.

Školsko povjerenstvo dostavit će ljestvicu poretka školske razine Natjecanja putem WEB servisa – aplikacije za Natjecanja i smotre Agencije za odgoj i obrazovanje putem natjecanja.azoo.hr do **14. veljače 2022.**

Školsko povjerenstvo dostavlja ispite učenika koji su sudjelovali na školskoj razini Natjecanja Državnome povjerenstvu na adresu predsjednika državnog povjerenstva i to nakon objave privremene ljestvice pozvanih učenika na državnu razinu natjecanja i to najkasnije **do 16. veljače 2022. godine.**

B) Državna razina Natjecanja

Državna razina Natjecanja iz češkoga jezika – materinskoga jezika održat će se **4. svibnja 2022. godine i to sljedećim rasporedom:**

- kategorija osnovna škola: 3. i 4.r. s početkom u 8.30 sati
- kategorija osnovna škola: 5. i 6.r. s početkom u 8.30 sati
- kategorija osnovna škola: 7. i 8. r. s početkom u 8.30 sati

Mjesto održavanja državne razine Natjecanja bit će Češka osnovna škola Jana Amosa Komenskog, Masarykova 5, Daruvar, ukoliko ne budu preporuke Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo drugačije.

Na državnu razinu Natjecanja bit će pozvano **do 12 najuspješnijih učenika** u svakoj kategoriji prema rezultatima ostvarenima na školskoj razini Natjecanja.

Popis pozvanih učenika na državnu razinu Natjecanja sastavlja Državno povjerenstvo i bit će objavljen na mrežnim stranicama Agencije za odgoj i obrazovanje najkasnije do **17. veljače 2022.**

Način provedbe državne razine Natjecanja provest će se prema preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, objavljenim na mrežnim stranicama Agencije za odgoj i obrazovanje.

U održavanju natjecanja nužno je pridržavati se svih protuepidemijskih mjera sukladno uputama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

Upute o provedbi Natjecanja iz češkoga jezika – materinskoga jezika

Natjecanja se provode sukladno Općim pravilima za provedbu natjecanja i smotri učenika osnovnih škola Republike Hrvatske u školskoj godini 2021/2022 (<https://www.azoo.hr/app/uploads/2021/10/Op%C4%87a-pravila.pdf>) i sukladno Pravilima o zaštiti osobnih podataka prikupljenih u svrhu sudjelovanja na natjecanju ili smotri.

(<https://www.azoo.hr/upute-i-obavijesti-arhiva/pravila-o-zastiti-osobnih-podataka-prikupljenih-u-svrhu-sudjelovanja-na-natjecanju-smotri-obrasci-2/>)

Ispit se piše 90 minuta na školskoj i državnoj razini.

Prije početka rješavanja ispita član školskog Povjerenstva čita Upute natjecateljima.

Rješenja treba upisivati na za to predviđena mjesta u samome ispitu. Treba ih upisivati kemijskom olovkom plave boje. Tinta se ne smije moći obrisati. Da bi se uvažili, odgovori trebaju biti napisani pisanim slovima, pravopisno i gramatički točno.

Tijekom pisanja ispita ne smije se izlaziti iz učionice. Mobitele prije pisanja ispita treba predati članu Povjerenstva koji provodi Natjecanje.

Ljestvice privremenog poretka objavljuju se pod zaporkama.

Nakon objave ljestvice privremenog poretka svaki natjecatelj ima pravo uvida u svoj ispit.

Žalbeni postupak slijedi nakon objave ljestvice privremenih rezultata i uvida u ispite i traje 30 minuta. Žalbu podnosi natjecatelj (učenik) Državnom povjerenstvu u pisanom obliku. Povjerenstvo je dužno odmah riješiti sve žalbe, napisati odgovor na svaku žalbu i predati je natjecatelju / dostaviti ga podnositelju žalbe. Povjerenstvo je obvezno sastaviti zapisnik o tijeku žalbenoga postupka.

Državno povjerenstvo objavljuje ljestvicu konačnog poretka nakon rješavanja svih žalbi.

Ljestvice privremenoga i konačnoga poretka objavljuju se na vidljivome mjestu u školi i dostupne su svim natjecateljima i njihovim mentorima.

Za provedbu državne razine Natjecanja ravnatelj škole domaćina će zadužiti jednog učitelja/nastavnika ili stručnog suradnika psihologa/pedagoga koji nije učitelj razredne nastave, odnosno učitelj/nastavnik češkoga jezika (ovisno o broju učionica potrebnih za provedbu natjecanja, ravnatelj može zadužiti više učitelja/nastavnika).

Zadaća učitelja/nastavnika koji će provoditi Natjecanje jest osigurati regularne uvjete ispita, što znači:

- svaka kategorija učenika koji pristupaju natjecanju piše ispit u zasebnoj prostoriji u kojoj se cijelo vrijeme nalazi i nastavnik
- svaki pristupnik sjedi sam u klupi
- učitelj/nastavnik koji provodi natjecanje podijeliti će učenicima ispitne materijale
- učenicima je dopušteno, uz ispitni materijal, imati uz se samo kemijsku olovku
- učitelj/nastavnik provodi natjecanje prateći Opće upute za provođenje natjecanja, dostavljene s ispitnim materijalom
- učenicima tijekom pisanja ispita nije dopušteno na bilo koji način komunicirati s drugima
- učitelju/nastavniku nije dopušteno objašnjavati značenje riječi, teksta ni zadataka jer su sastavni dio ispita, u slučaju kršenja ovog pravila učenik će biti isključen iz natjecanja
- po završetku provedbe natjecanja, zaduženi učitelj/nastavnik prikuplja testove i ispitni materijal zatvara u velikoj omotnici.

Po završetku provedbe Natjecanja član Državnog povjerenstva kojega je zadužio predsjednik DP-a osobno će preuzeti ispitne materijale.

Predsjednik Državnog povjerenstva poslat će školama privremenu ljestvicu poretka **10. svibnja u 11.00 sati putem WEB servisa** – aplikacije za Natjecanja i smotre Agencije za odgoj i obrazovanje putem natjecanja.azoo.hr

Učenici mogu u roku 30 minuta od objave rezultata zatražiti elektroničkom poštom od predsjednika DP-a (na mail: jitka.stanja-brdar@azoo.hr) uvid u test. Uvid u testove trajat će do 13 sati istoga dana.

U slučaju žalbe, škola će elektroničkom poštom poslati predsjedniku Državnog povjerenstva pisani prigovor (žalbu) učenika. Rok za slanje pisanog prigovora jest 30 minuta od trenutka uvida u test. Državno povjerenstvo odgovorit će na moguće prigovore 10. svibnja do 17.00. Tada će se sastaviti konačna ljestvica poretka koju će Državno povjerenstvo poslati školama i koja će biti objavljena na mrežnim stranicama AZOO-a.

Svi učenici kojima je na dan pojedinog (školskog i državnog) natjecanja izrečena mjera samoizolacije/izolacije, i mogu to potkrijepiti potvrdom epidemiologa, imaju pravo sudjelovati na Natjecanju u *online* okruženju. U navedenom slučaju, škola će učenicima na službenu e-adresu ime.prezime@skole.hr dostaviti ispit koji je prethodno dobila od Državnog povjerenstva. Učenici moraju biti nadgledani putem kamere, nadgledanje treba vršiti učitelj/nastavnik kojega odredi škola. Nakon završetka pisanja učenik dostavlja test i ispitni materijal u digitalnom obliku školi koja sve to prosljeđuje predsjedniku Državnog povjerenstva.

Detaljne upute za *online* provedbu Natjecanja (ukoliko to bude Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo naloženo) nalaze se u Dodatnim uputama školskim povjerenstvima za organizaciju i provedbu školske razine Natjecanja, objavljenim na mrežnim stanicama AZOO-a 5. veljače 2021.

Uporaba imenica učenik, učitelj, nastavnik itd. u tekstu podrazumijeva i osobe ženskog i muškog spola.

Provjere znanja iz češkoga jezika – materinskoga jezika po Kategorijama natjecanja

– Programski sadržaji i Smjernice za pripremu učenika

Natjecanje će se za sve kategorije provoditi sukladno odgojno-obrazovnim ishodima Kurikuluma nastavnoga predmeta Češki jezik– materinski jezik.

U sljedećim smjernicama nalazi se programski sadržaji za svaku kategoriju Natjecanja.

Kategorija osnovna škola: 3. i 4. razredi

OŠ ČJ A.3.3.

Učenik čita tekst s razumijevanjem i pronalazi bitne podatke u tekstu.

- čita različite vrste tekstova s razumijevanjem
- uočava grafičku strukturu teksta: naslov, tijelo teksta, ilustracije i/ili fotografije, rubrike
- odgovara na pitanja o pročitanome tekstu
- pretpostavlja značenje nepoznatih riječi na temelju konteksta
- pronalazi bitne podatke u tekstu.

OŠ ČJ A.3.4.

Učenik piše vođenim pisanjem tekstove jednostavnih struktura u skladu sa zadanom ili slobodno odabranom temom te primjenjuje pravopisna pravila primjerena jezičnomu razvoju.

- piše kratke tekstove jednostavnih struktura prema zadanoj ili slobodno odabranoj temi
- piše vođenim pisanjem prema kompozicijskome planu (uvod, glavni dio, zaključak)
- provjerava pravopisnu točnost i slovopisnu čitkost u pisanju
- izabire riječi u skladu s komunikacijskom situacijom
- usvaja lingvistički pojam imenica, glagol, pridjev na oglednim i čestim riječima
- funkcionalno upotrebljava sve vrste riječi prema vlastitome jezičnom razvoju
- prepoznaje ogledne imenice, glagole i pridjeve koji imaju konkretno značenje povezano s neposrednom stvarnošću
- prepoznaje prototipne i česte umanje i uvećanje
- piše prototipne i česte riječi koje su dio aktivnoga češkog rječnika u kojima su slogovi dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě
- rastavlja riječi na slogove na kraju retka
- prepoznaje i rabi pravopisni znak spojnicu
- upotrebljava oznake za mjerne jedinice
- piše u skladu s pravopisnim pravilima (veliko slovo: ime ulica, trgova, naseljenih mjesta, voda i gora u zavičaju, nebeskih tijela; pisanje višestanih imena s kojima učenik dolazi u doticaj; dvotočka i zarez u nabrajanju).

OŠ ČJ B.3.2.

Učenik čita književni tekst s razumijevanjem i prepoznaje obilježja književnog teksta.

- razlikuje realističnu priču ili pripovijetku, pjesmu, bajku, basnu, zagonetku, igrokaz i dječji roman po obliku i sadržaju
- prepoznaje i izdvaja temu književnoga teksta
- odgovara na pitanja o opisanome događaju, liku, situaciji u književnome tekstu, opisuje situacije, događaje i likove u književnim tekstovima
- prepoznaje redosljed događaja
- povezuje likove s mjestom i vremenom radnje

- prepoznaje glavne i sporedne likove u priči
- opisuje likove prema izgledu, ponašanju i govoru
- razlikuje dijelove pjesme: stih, strofa
- uočava pjesničke slike
- prepoznaje pjesnikovu igru riječima, emocionalnost i slikovitost teksta
- uočava ritam, rimu i usporedbu u poeziji za djecu
- uočava posebnost poetskoga izraza: slikovitost, zvučnost i ritmičnost
- zapaža ponavljanja u stihu, kitici ili pjesmi
- zapaža brzi i spori ritam u pjesmi
- uočava obilježja igrokaza za djecu: lica, dijalog.

Kategorija osnovna škola: 5. i 6. razredi

OŠ ČJ A.5.4.

Učenik čita tekst s razumijevanjem, izdvaja ključne riječi i objašnjava značenje teksta.

- čita s razumijevanjem tekstove primjerene težine
- uočava sastavne elemente grafičke strukture teksta: naslov, podnaslove, fotografije i/ili ilustracije
- čita tekst i izdvaja ključne riječi da bi razumio značenje teksta u cjelini
- odgovara na postavljena pitanja o pročitanome tekstu
- piše kratke bilješke na temelju ključnih riječi
- služi se novim riječima kao dijelom aktivnoga rječnika
- prepoznaje i uočava obilježja tekstova prema vrsti, obliku, sadržaju, svrsi, primatelju.

OŠ ČJ A.5.5.

Učenik piše tekstove jednostavnijih pripovjednih i opisnih struktura u skladu s temom i prema planu.

- rabi jednostavne rečenične strukture
- služi se novim riječima, kao dijelom aktivnoga rječnika, koje je čuo ili pročitao istražujući o temi
- piše u skladu s pravopisnom normom:
 - točno piše kvalitativno (*ř, h, ch, d', t', ň*) i kvantitativno (*á, é, í, ý, ó, ú, ů*) sve češke glasove i dvoglasu *ou, au, eu*
 - točno piše zvučne glasove u riječima i na kraju riječi koji se izgovaraju kao nezvučni: *d t, d' – t', v – f, b – p, s – z, ž – š, g – k, h – ch*
 - točno piše slogove *dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě* i *bje, vje* kad korijen riječi počinje slovom *j*
 - točno piše prijedloge *s/se, z/ze, k/ke, v/ve*
 - točno piše *i/y* i *i'/y'* iza tvrdih i mekih suglasnika u češkim riječima, pravilno piše *i* iza tvrdih suglasnika u stranim riječima
 - točno piše *i/y* i *i'/y'* u riječima nakon alternativnih (obojetných) suglasnika u nastavcima imenica
 - točno piše *i/y* i *i'/y'* u »odabranim riječima« (vyjemenovaná slova) i riječima s njima srodnim
 - piše veliko slovo u pridjevima nastalim od vlastitih imena i malo slovo u oglednim i čestim pridjevima na *-ský, -cký, -čký*
 - piše veliko slovo u jednorječnim i višerječnim izrazima/imenima (geografsko nazivlje u bližem okružju).
- razlikuje književne i razgovorne riječi i oblike
- prepoznaje riječi iz hrvatskoga jezika te ih zamjenjuje češkim riječima
- piše u skladu s gramatičkom normom
- koristi se točnim oblicima imenica

OŠ ČJ A.5.6.

Učenik oblikuje tekst i primjenjuje gramatička znanja o imenicama na oglednim i čestim primjerima.

- razlikuje u riječima korijen riječi, prefiks i sufiks
- razlikuje morfološke kategorije kojima se uspostavljaju veze među riječima: rod, broj, padež, lice, stupanj, vrijeme
- prepoznaje imenice te razlikuje opće i vlastite imenice
- određuje muški, ženski i srednji rod imenica i kategoriju životnosti i neživotnosti
- razlikuje jedninu i množinu imenica
- uočava padeže kao različite oblike iste riječi s pomoću padežnih pitanja
- razumije značaj i funkciju obrazaca sklonidbe u češkome jeziku
- prepoznaje glagole te razlikuje osobu, broj i vrijeme
- povezuje pojedinačne rečenice u strukturnu cjelinu
- koristi se jednostavnim veznicima i veznim riječima te ih prema potrebi zamjenjuje
- uočava i prepoznaje oblike razgovornoga češkog jezika i hrvatskoga jezika te ih zamjenjuje standardnim oblicima.

OŠ ČJ A.5.7.

Učenik uspoređuje različite odnose i značenja među riječima te opisuje njihovo značenje u različitim kontekstima.

- učenik uočava različite uloge istoznačnih i suprotnih riječi u kontekstu
- tuđice zamjenjuje češkim riječima
- razlikuje književne riječi, neknjiževne riječi i riječi preuzete iz hrvatskoga jezika i zamjenjuje ih češkim književnim riječima
- uočava razliku između standardnoga češkog govora, razgovornoga češkog jezika i govora Čeha u Hrvatskoj.

OŠ ČJ B.5.2.

Učenik razlikuje temeljna žanrovska obilježja književnoga teksta i izražava vlastiti literarni doživljaj.

- u jednostavnijoj analizi književnoga teksta koristi se osnovnim literarnim pojmovima
- razlikuje temeljna žanrovska (poetska, prozna, dramska) obilježja na osnovi tematike, likova i načina izlaganja, strukture teksta (vizualna i grafička obilježja) i primjenjuje temeljna književnoteorijska znanja
- prepoznaje temeljna jezično-stilska obilježja književnoga teksta: preneseno značenje, pjesnička slika, onomatopeja, epitet, personifikacija
- tematizira tekst s obzirom na uočenu problematiku
- razlikuje bajku i basnu od ostalih pripovjednih vrsta – priča.

Kategorija osnovna škola: 7. i 8. razredi

OŠ ČJ A.7.4.

Učenik čita tekst s razumijevanjem, uspoređuje podatke ili činjenice prema važnosti te interpretira značenje teksta u cjelini.

- uočava naslov, podnaslove, fotografije, ilustracije, grafikone i tablice te ih povezuje sa sadržajem teksta
- prepoznaje značenje ključnih riječi i glavnih ideja u kontekstu čitanoga teksta
- pregledava, traži i izabire bitne podatke iz čitanoga teksta
- razlikuje bitne podatke od nebitnih u čitanome tekstu vodeći se prethodnim znanjem i iskustvom
- služi se novim riječima kao dijelom aktivnoga rječnika
- razlikuje obilježja tekstova prema vrsti, obliku, sadržaju, svrsi, primatelju.

OŠ ČJ A.7.5.

Učenik oblikuje tekst jednostavnih pripovjednih i opisnih struktura u skladu s temom i prema planu pritom primjenjujući jezična znanja o glagolskim oblicima i o sintaktičkome ustrojstvu rečenice na oglednim i čestim primjerima.

- primjenjuje stečena morfološka znanja o glagolskim oblicima u svim vremenima, u svim trima glagolskim načinima i u oba glagolska vida
- stvara tekst razumijevajući rečenično ustrojstvo
- piše u skladu s pravopisnom normom:
 - točno piše kvalitativno (ř, h, ch, d', t', ň) i kvantitativno (á, é, í, ý, ó, ú, ů) sve češke glasove i dvoglasu *ou, au, eu*
 - točno piše zvučne glasove u riječima i na kraju riječi koji se izgovaraju kao nezvučni: *d t, d' – t', v – f, b – p, s – z, ž – š, g – k, h – ch*
 - točno piše slogove *dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě* i *bje, vje* kad korijen riječi počinje slovom *j*
 - točno piše prijedloge *s/se, z/ze, k/ke, v/ve*
 - točno piše *i/y* i *i/ý* iza tvrdih i mekih suglasnika u češkim riječima, pravilno piše meko *i* iza tvrdih suglasnika u tuđicama
 - točno piše *i/y* i *i/ý* u riječima nakon alternativnih (obojetných) suglasnika u nastavcima imenica
 - točno piše *i/y* i *i/ý* u odabranim riječima (vyjemenovaná slova) i u srodnim riječima
 - piše veliko slovo u pridjevima nastalim od vlastitih imena i malo slovo u oglednim i čestim pridjevima na *-ský, -cký, -čký*
 - piše veliko slovo u jednorječnim i višerječnim izrazima/imenima (blagdani, praznici, kulturne, umjetničke, političke, znanstvene i druge društvene priredbe).

OŠ ČJ A.7.6.

Učenik uspoređuje različite odnose i značenja među riječima te opisuje njihovo značenje u različitim kontekstima

- učenik uočava različite uloge istoznačnih i suprotnih riječi u kontekstu
- objašnjava učestale frazeme
- tuđice zamjenjuje češkim riječima
- razlikuje književne riječi, neknjiževne riječi i riječi preuzete iz hrvatskoga jezika te ih zamjenjuje češkim književnim riječima
- uočava i prepoznaje riječi razgovornoga češkog jezika i riječi preuzete iz hrvatskoga jezika te ih zamjenjuje standardnim oblicima
- prevodi riječi, rečenice i tekstove s češkoga jezika na hrvatski i obratno
- objašnjava prepoznate kolokvijalne izraze, njihovu svrhu i stilsku vrijednost u komunikaciji
- svrhovito se služi češkim jezikom u formalnim i neformalnim svakodnevnim komunikacijskim situacijama.

OŠ ČJ B.7.2.

Učenik obrazlaže značenje književnoga teksta, tj. djela i samostalno promišlja o smislu književnoga teksta, tj. djela na osnovi vlastitoga čitateljskog iskustva i znanja iz teorije književnosti.

- oblikuje smisao, tj. opisuje svoje poimanje književnoga teksta (povezanost teme i motiva)
- razlikuje sastavnice književnoga teksta: likovi, događaji, mjesto, vrijeme te primjenjuje temeljna književnoteorijska znanja
- uočava ulogu metrike i ponavljanja u poeziji: stih, strofa, rima, ponavljanje, asonanca, aliteracija
- prepoznaje i razlikuje stilska izražajna sredstva: epitet, metafora, simbol, anafora, refren, personifikacija, kontrast, apostrofa i refren.

Kategorija Natjecanja za 7. i 8. razrede prorađuje da je učenik trajno usvojio ishode nižih razreda:

OŠ ČJ A.5.6.

Učenik oblikuje tekst i primjenjuje gramatička znanja o imenicama na oglednim i čestim primjerima.

- razlikuje u riječima korijen riječi, prefiks i sufiks
- razlikuje morfološke kategorije kojima se uspostavljaju veze među riječima: rod, broj, padež, lice, stupanj, vrijeme
- prepoznaje imenice te razlikuje opće i vlastite imenice
- određuje muški, ženski i srednji rod imenica i kategoriju životnosti i neživotnosti
- razlikuje jedninu i množinu imenica
- uočava padeže kao različite oblike iste riječi s pomoću padežnih pitanja
- razumije značaj i funkciju obrazaca sklonidbe u češkome jeziku
- poznaje pojedine obrasce sklonidbe i njihove oblike u padežima
- primjenjuje sklonidbu imenica prema obrascima
- imenice rabi u gramatički i pravopisno ispravnim oblicima u govoru i pismu
- prepoznaje pridjeve i razlikuje tvrde i meke pridjeve
- prepoznaje veznike i njihovu funkciju u rečenici
- prepoznaje glagole te razlikuje osobu, broj i vrijeme, točno se koristi glagolskim vremenima
- povezuje pojedinačne rečenice u strukturnu cjelinu i oblikuje cjelovit tekst uporabom kohezivnih sredstava (npr. zamjenica, veznika)
- koristi se jednostavnim veznicama i veznim riječima te ih prema potrebi zamjenjuje
- uočava da nepromjenjive riječi imaju uvijek samo jedan oblik
- uočava i prepoznaje oblike razgovornoga češkog jezika i hrvatskoga jezika te ih zamjenjuje standardnim oblicima.

OŠ ČJ A.6.6.

Učenik oblikuje tekst i primjenjuje gramatička znanja na oglednim i čestim primjerima.

- razlikuje korijen riječi, prefiks i sufiks
- razlikuje priloge, prijedloge, veznike, čestice i uzvike uočavajući da nepromjenjive riječi imaju uvijek samo jedan oblik
- razlikuje morfološke kategorije kojima se uspostavljaju veze među riječima: rod, broj, padež, lice, stupanj, vrijeme
- točno se koristi svim oblicima imenica
- prepoznaje sve vrste riječi
- razlikuje tvrde, meke i posvojne pridjeve
- uočava padeže kao različite oblike iste riječi služeći se padežnim pitanjima
- razumije značaj i funkciju obrazaca sklonidbe pridjeva u češkome jeziku
- poznaje pojedine obrasce sklonidbe i njihove oblike u padežima
- primjenjuje sklonidbu pridjeva prema obrascima
- pridjevima se koristi u gramatički i pravopisno ispravnim oblicima u govoru i pismu
- razlikuje vrste zamjenica te se koristi točnim oblicima zamjenica u govoru i u pismu
- razlikuje vrste brojeva te se koristi točnim oblicima brojeva u govoru i u pismu
- točno se koristi svim oblicima glagolskih vremena, osim prošlim vremenom
- povezuje pojedinačne rečenice u strukturnu cjelinu i oblikuje cjelovit tekst služeći se kohezivnim sredstavima (npr. zamjenicama, veznicama)
- razlikuje jednostavnu i složenu rečenicu, pretvara jednostavnu rečenicu u složenu rečenicu
- uočava i prepoznaje oblike razgovornoga češkog jezika i hrvatskoga jezika te ih zamjenjuje standardnim oblicima.

Članovi državnoga povjerenstva Natjecanja iz češkoga jezika – materinskoga jezika

1. Jitka Stanja Brdar, prof., Češka osnovna škola J. A. Komenskog Daruvar – Česká základní škola J. A. Komenského Daruvar – predsjednica Državnog povjerenstva
2. Marija Valek, mag., Češka osnovna škola J. A. Komenskog Daruvar – Česká základní škola J. A. Komenského Daruvar – *član*
3. Jaromir Vrabc, prof., Češka osnovna škola Josipa Ružičke Končanica – Česká základní škola Josefa Růžičky Končenice – *član*
4. Romana Rašetić, učitelj razredne nastave, Češka osnovna škola J. A. Komenskog Daruvar – Česká základní škola J. A. Komenského Daruvar – *član*
5. Anamari Toplak, mag., Češka osnovna škola J. A. Komenskog Daruvar – Česká základní škola J. A. Komenského Daruvar – *član*
6. Maja Burger, prof., OŠ S.S. Kranjčevića Zagreb i OŠ Podmurvice Rijeka – *član*
7. Zdenka Pelikan, prof., OŠ braće Radića Pakrac – *član*
8. Silavna Zeman Orozović, mag., Češka osnovna škola Josipa Ružičke Končanica – Česká základní škola Josefa Růžičky Končenice – *član*
9. Tanja Novotni Golubić, dipl. oec., Bjelovarsko-bilogorska županija – *član*
10. Tijana Trbojević, prof., Češka osnovna škola J. A. Komenskog Daruvar – Česká základní škola J. A. Komenského Daruvar – *član*
11. Kristina Kvapil, mag., Češka osnovna škola J. A. Komenskog Daruvar – Česká základní škola J. A. Komenského Daruvar – *član*